

Слово редактора. Більш ніж півроку успішно діє проект "Медіа-Варта. На сторожі тендерної відкритості", розпочатий провідним спеціалізованим виданням у сфері державних закупівель "Редукціон". Відповідно до п. 53, 77 "Положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти", затвердженого і неодноразово зміненого постановами Кабінету Міністрів України (остання з яких - № 1017 від 19.11.2008), "з метою забезпечення відкритості та прозорості процедур закупівель під час розкриття тендерних пропозицій можуть бути присутні представники засобів масової інформації". Отже, кожен журналіст може знайти купу доступних тендерів через сайт www.mediavarta.com та завітати на будь-який з них, а потім розповісти читачеві. Громадськість має право знати: ким, навіщо, як витрачаються бюджетні кошти? **З повагою і до Ваших послуг, Юрій Шеляженко.**

Що буде з гривнею?

Підписавши меморандум з Міжнародним Валютним Фондом, Україна зобов'язалася "відпустити" гривню у вільне плавання і не прив'язувати ціну національної валюти до долара. За даними ЗМІ, при отриманні кредиту від МВФ було погоджено орієнтовний курс 7,4 грн. за долар, схожа цифра фігурує у розрахунках проекту держбюджету на 2009 рік. Тим часом за словами першого заступника Голови Нацбанку Анатолія Шаповалова (7.12.2008) економічно обґрунтований показник курсу гривні складає 5,6-5,8 грн/дол., а перший

Петро Порошенко, Голова Наглядової ради Національного банку України:

Валютний курс вже перестає бути самостійною економічною категорією. Ми маємо розуміти, що виключно заходами, які є в розпорядженні Національного Банку, в умовах різкого зростання дефіциту платіжного балансу, в умовах різкого скорочення надходження долара є дещо безвідповідальним штучно утримувати показник курсу витратням значної кількості золотовалютних резервів держави (з цього випливає, що гривня продовжуватиме знецінюватись - прим. ред.). Я абсолютно переконаний, що Національний Банк має бути активним гравцем на ринку за умов ефективних дій всіх гілок влади по стабілізації ситуації в економіці. Тобто, інтервенції Національного Банку, або краще сказати, що ми перейшли зараз на набагато більш прозору форму - аукціони, коли доступ до ринку є прозорий і регулюється ринком, вживаються спільно з реалізацією заходів по стабілізації банківської системи. Потрібні чіткі заходи з метою відновлення довіри до банківської системи і захисту внутрішнього ринку, обмеження попиту на іноземну валюту.

На сьогоднішній день, я переконаний, мають бути вжиті рішучі заходи, щоби кошти, які Національний Банк виділяє банкам в якості рефінансування для підтримки банківської системи, ні в якому разі не йшли на валютний ринок, а йшли виключно в реальну економіку, щоби попит на іноземну валюту був обмежений попитом на

Анатолій Гриценко, Народний депутат України (фракція "Наша Україна - Народна Самооборона"), Голова Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони:

Всі розуміють і про це говорять, що банківська система сама по собі не може нічого забезпечити. Вона отримує кошти лише тоді, коли працює реальна економіка. Є певні питання до банківської системи. Оті вливання, які йдуть з боку Національного Банку України, повинні йти в реальний сектор економіки, а не витрачатись на підвищення курсу долара. Отут треба навести просто елементарний порядок.

Питання прогнозу розвитку економіки на наступний рік, в тому числі курсу гривні, поки що не вирішено в уряді. Ще йдуть всі уточнення. Але абсолютно зрозуміло, наступного року буде падіння економіки, перш за все промисловості. І абсолютно зрозуміло, що найбільш важкими будуть перший квартал і перше півріччя. Тут важливо знайти ресурси на цей час для того, щоб не було в нас втрат соціальних, щоб не було затримок з зарплатами та пенсіями і щоб людей не викидали на вулиці.

Ми наполягатимемо як комітет на тому, щоб законом було визначено абсолютно чіткі прозорі

Іван Сидельник, Народний депутат України (фракція Блоку Юлії Тимошенко), Голова підкомітету з питань соціального розвитку сільських територій Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин,

вважає закономірним в умовах кризи різкі коливання курсу валют. "В даному випадку багато залежить від дій Національного Банку України. Там зобов'язані проявляти гнучкість і наполегливість. Кабмін не може втручатись в роботу цієї інституції", - заявив він. За словами пана Сидельника, керівництво НБУ міняти не треба. В той же час він висловив думку, що необхідно встановити парламентський контроль за його діяльністю. "Стельмах дуже досвідчений банкір і давно в цій сфері працює. Йому

заступник глави Секретаріату Президента Олександр Шлапак вважає: "не може бути сьогодні в Україні, виходячи з економічних умов, курс 8,5. Наш курс - 6, від сили 6,5. І ми можемо до нього повернутися, якщо заспокоїмо ситуацію".

Називаючи різні цифри, схоже, зі стелі, чиновники демонструють розгубленість влади і відсутність у неї надійних економічних прогнозів. Про "компетентність" наших керівників свідчить лише той факт, що у річному численні, по відношенню до листопада минулого 2007 року, інфляція склала 22,3%.

забезпечення імпорту, який є конче необхідний для держави (очевидно, саме для цього НБУ видав постанову з метою ліквідації більшості пунктів обміну валют - прим. редакції), і щоби питання фінансових гарантій вирішувалося за рахунок інших механізмів, наприклад: депозитні сертифікати Національного Банку, які розповсюджуються серед фізичних осіб, в тому числі щоби частину валютного ризику для населення взяв на себе Національний Банк.

На сьогоднішній день треба припинити розмови про повноваження, посади, розподіл відповідальності або будь-що інше. Та криза, яка на сьогоднішній день є, вона є надзвичайно ризикованою для держави. Я хотів би сказати непопулярну річ: треба припинити розмови про фінансову, бюджетну підтримку тієї чи іншої галузі. На сьогоднішній день, на перший квартал наступного року треба говорити про створення фінансового бюджетного резерву для забезпечення своєчасних виплат зарплат і пенсій.

процедури надання допомоги або підтримки із стабілізаційного фонду, щоби були абсолютно зрозумілі механізми і мета використання кредиту МВФ або інших кредитів, які будуть братися під гарантії держави. Тому що не можна допустити ситуацію, коли ці гроші підуть в нікуди, в пісок, а потім кожен з нас їх сплачуватиме протягом наступних кількох років. А зараз таке перше відчуття, що ці величезні кошти йдуть безсистемно і неефективно. Це депутатів турбує. У нас є контрольна функція парламенту, і ми будемо на цьому наполягати.

треба підказувати, як краще розпорядитися зарубіжними кредитами. Це може зробити Верховна Рада, оскільки Кабмін не може контролювати Нацбанк. Не треба їх роздавати комерційним банкам, а треба направляти на підтримку вітчизняного виробника, особливу увагу постійно треба приділяти галузі сільського господарства, відродження села. Своє слово повинна сказати Верховна Рада", - підсумував депутат.

(з І. Сидельником спілкувався Влад Малинко)

УНП: "патріотизм - ліки від кризи!"

6 грудня з'їзд Української Народної Партії схвалив програму антикризових заходів, яка передбачає реформування системи державних закупівель, і висунув низку вимог до Президента та Прем'єр-міністра. Переобраний тасмним голосуванням лідер Юрій Костенко прозвітував про успіхи партії: у Верховній Раді VI скликання - шість представників УНП, також здобув близько 10 тисяч мандатів депутатів обласних, міських, районних, сільських та селищних Рад, а також міських, сільських та селищних голів. При цьому партія вдається послідовно відстоювати патріотичні позиції, залишаючись незалежною від великого олігархічного капіталу.

З'їзд підтримав ініціативу заборони комуністичної ідеології в Україні та звернення до правлячих партій Німеччини (ХДС, ХСС) й Франції (Союз за Народний Рух) за проханням висловити чітку партійну позицію підтримки приєднання України до Плану дій щодо членства в НАТО.

Але найбільше уваги з'їзд приділив обговоренню і ухваленню Програми антикризових заходів, що базується на таких принципах: "Виробляй, купуй і споживай українське!", "Залучення внутрішніх ресурсів та зовнішніх інвестицій", "Від марнотратства до ефективності", "Держава створює умови - громадянин працює на себе", "Прозорий бюджет - прозорий уряд". В рамках цієї програми лідер УНП Юрій Костенко виступив із серйозними вимогами до виконавчої гілки влади.

Від Президента УНП вимагає:
- відставки Голови правління Нацбанку, який своїми діями посилює економічну кризу та обирає людей;
- мораторію на продаж майна і земель, які в умовах кризи за безцінь перейдуть у власність олігархів;
- зупинити кримських сепаратистів та русинських самостійників;
- виконати резолюцію ПАРС щодо осуду комуністичної ідеології, яка і сьогодні нищить незалежну Україну.

Від Прем'єр-міністра УНП вимагає:
- встановити світові ціни за базування російського ЧФ у Криму (а це 5 мільярдів доларів додаткових надходжень до української казни);
- повернути заощадження українських громадян з Росії - це 132 мільярди доларів;
- добитися зниження ціни за російський газ адяктам паливно світових цін на нафту, адже світова ціна на нафту з липня зменшилася;
- використання нафтогону Одеса-Броди у прямому, європейському напрямку;

- антикризову програму України привести у відповідність до європейської практики.

Особливе зацікавлення редакції газети "Правдошукач" в рамках співпраці зі спеціалізованим інформаційним бюлетнем у сфері державних закупівель "Редукціон" викликала позиція УНП стосовно реформування системи державних закупівель. Як відомо, троє народних депутатів від УНП - Юрій Костенко, Андрій Давиденко та Ярослав Джорджик 13.11.2008 зареєстрували Проект Закону про державні закупівлі в умовах фінансової кризи (законопроект № 3367). Однак у розданні делегатом з'їзду та журналістам програмі антикризових заходів нема жодної згадки про цей законопроект, натомість йдеться про зміни до відповідної постанови КМУ.

У своєму виступі на з'їзді Народний депутат України Ярослав Джорджик відзначив:

- Ми акцентуємо головну увагу на необхідність вироблення такої державної політики у сфері державних закупівель - а я нагадаю, цими питаннями регулюється ринок в 230 мільярдів гривень - якою б надавалися переваги українським товарам. По суті, заборонити закупівлю для державних потреб будь-які товари, крім українських.

Юрій Костенко розповів газеті "Правдошукач":
- Андрій Давиденко є безпосереднім автором колективу, який розробляв цей законопроект. А щодо багатьох версій "купуй українське", в тому числі у вигляді зміни проектів Постанови, то це для нас є стратегією розвитку внутрішнього ринку, яка зафіксована у нашій політичній програмі ще в минулому столітті. І тисячоліття, я хотів би сказати. І тому з однієї сторони мені приємно, коли сьогодні нарешті Президент і прем'єр-міністр слово-в-слово почали говорити словами нашої програми, яку ми розробили у 92-94 роках: випуск готової продукції на 60-70% у незалежній державі, мале підприємство, яке дає, формує ВВП на рівні 50-60%, високорозвинуте сільське господарство і багато іншого. Так що ми свої витоки програмували і свої рецепти спасіння, в тому числі, сьогоднішньої ситуації давним-давном сформулювали. У нас одна проблема: ми не владімо в Україні і в парламенті ми не можемо гарантувати Вам, що наш закон, розумний і потрібний для економіки, буде схвалений. Тим більше новою, так званою олігархічною коаліцією. Все буде залежати від того, чи в пакеті антикризових законів наш законопроект буде проголосований. Якщо він буде проголосований, тоді на основі Закону уряд має діяти, а не на основі Постанови.

Згідно антикризової програми УНП, "з метою більш ефективного використання державних коштів на стимулювання національного виробника пропонується доповнити Постанову Кабінету міністрів України "Про затвердження положення про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти", визначенням "Вітчизняний виробник - суб'єкт підприємництва - резидент, який здійснює виробництво товарів, виконує роботи чи надає послуги на території України"; зобов'язати розпорядників державними коштами закупувати лише товари та послуги, вироблені в Україні, окрім випадків, коли українська економіка не продукує аналогічних продуктів, або ж такий захід призведе до утворення штучних монополій, невідкладно розробити і прийняти Правила для дій у таких виняткових випадках; заборонити державним та комунальним підприємствам (у тому числі казенним підприємствам, установам та господарським товариствам, у статутному капіталі яких державна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків, їх дочірнім підприємствам, а також підприємствам і господарським товариствам, у статутному капіталі яких 50 та більше відсотків належать державним, у тому числі казенним підприємствам і господарським товариствам) купувати легкові автомобілі, які вироблені не в Україні. Встановити для державних підприємств (монополій) переробної промисловості (в т.ч. спиртової) ціни та квоти для закупівлі сільськогосподарської продукції, виробленої в Україні. Розпочати практику закупівель за кошти Стабілізаційного фонду продукції, виробленої в Україні за цінами на підставі розрахунку мінімальної рентабельності для сільгоспвиробників. Зобов'язати державні органи провести роз'яснювальну роботу щодо потреби купувати саме українські товари. Розпочати загальнодержавну промоційну кампанію щодо купівлі товарів українського виробництва".

Що ж до законопроекту № 3367, його відрізняють від установленої практики такі нюанси: не передбачається право представників засобів масової інформації бути присутніми на розкритті тендерних пропозицій з метою відкритості і прозорості тендерних процедур; оголошення про заплановану закупівлю можуть безоплатно публікуватися не у одному, а в кількох спеціалізованих друкованих ЗМІ; закупівля товарів, робіт і послуг, які у зв'язку з їхнім спеціальним призначенням становлять державну таємницю, теж здійснюється за допомогою процедур торгів з обмеженою участю та процедури закупівлі в одного учасника; узаконюється плата за тендерну документацію; учасникам тендеру не дається час на подання скарг до укладання контракту з переможем.

"Правдошукач" звертався за коментарями до народних депутатів України з різних фракцій стосовно законопроекту № 3367, але ніхто зі співбесідників ще не читав цього законопроекту і тому від коментарів відмовлялися. Однак двоє народних депутатів з Партії регіонів висловили своє ставлення загалом до законодавчих ініціатив у сфері державних закупівель. Ганна Герман заявила: "Уряд не раз намагався повернути у тендері корупційні схеми. За період роботи цього парламенту, після того як ми скасували всі ці схеми, було подано близько 8 законопроектів, в яких намагалися повернути корупційні тендери. Ми ніколи цього не допустимо і ніколи під цим не підпишемося. І хоча у нас в комітеті нема більшості, то ті депутати, які належать до Партії регіонів, не будуть за це голосувати. І ми будемо робити все, щоб журналісти нас в тому підтримували. Я думаю, що журналістська спільнота тут може багато зробити". Аналогічну позицію висловив Борис Колесніков: "Ви знаєте, мене завжди насторожує, коли подається законопроект о госзакупках. Потому що я ні разу не видел проекта закона о госзакупках, который бы не носил коррупционный характер".

